

Statsrevisorerne 2010-11

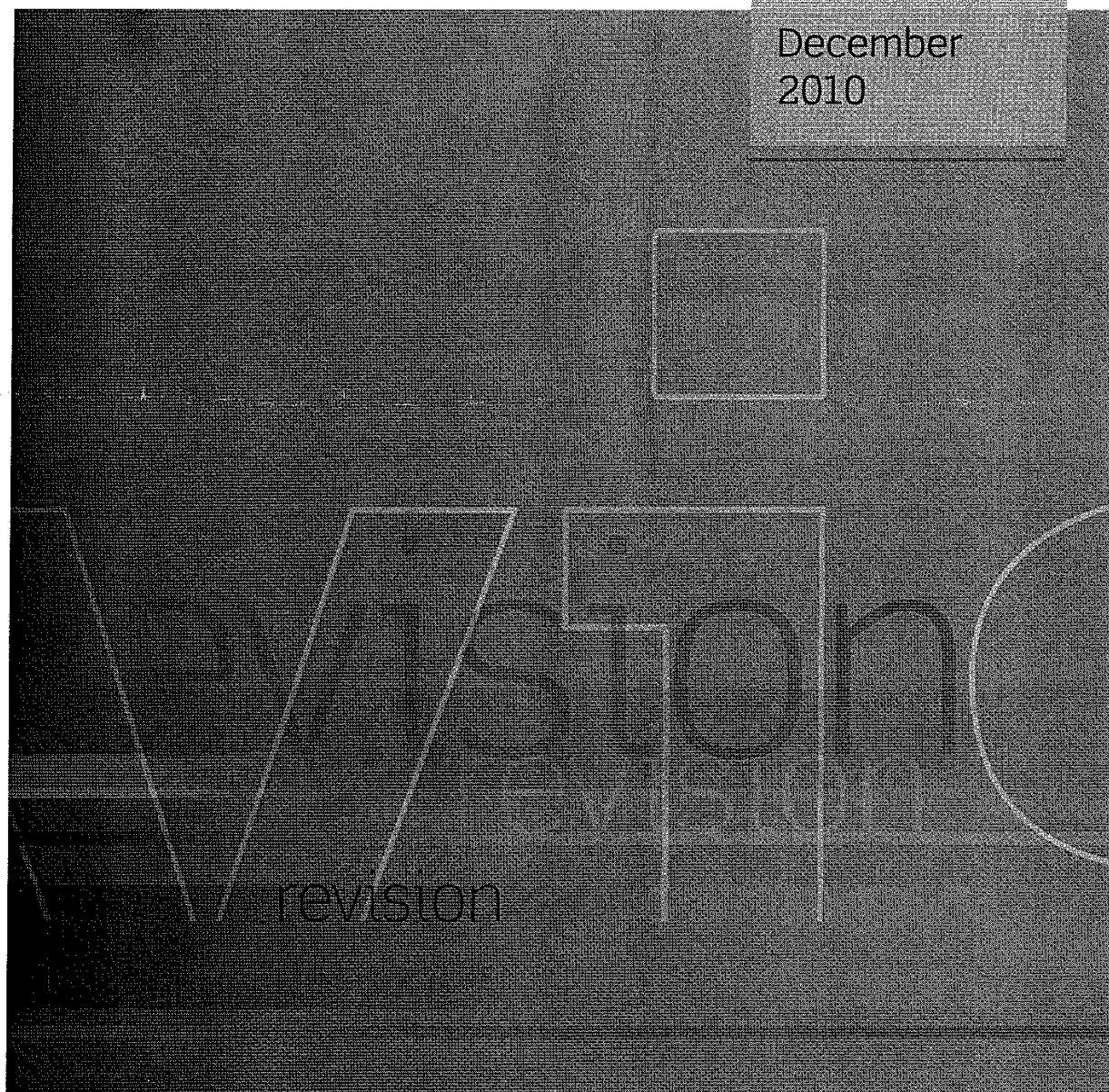
Nr. 10 Rigsrevisors faktuelle notat til Statsrevisorerne om Den Europæiske Revisionsrets årsberetning for 2009
Offentligt

RIGSREVISIONEN

Notat til Statsrevisorerne om
Den Europæiske Revisionsrets
årsberetning for 2009

December
2010

Den Europæiske Revisionsrets årsberetning for 2009

7. december 2010

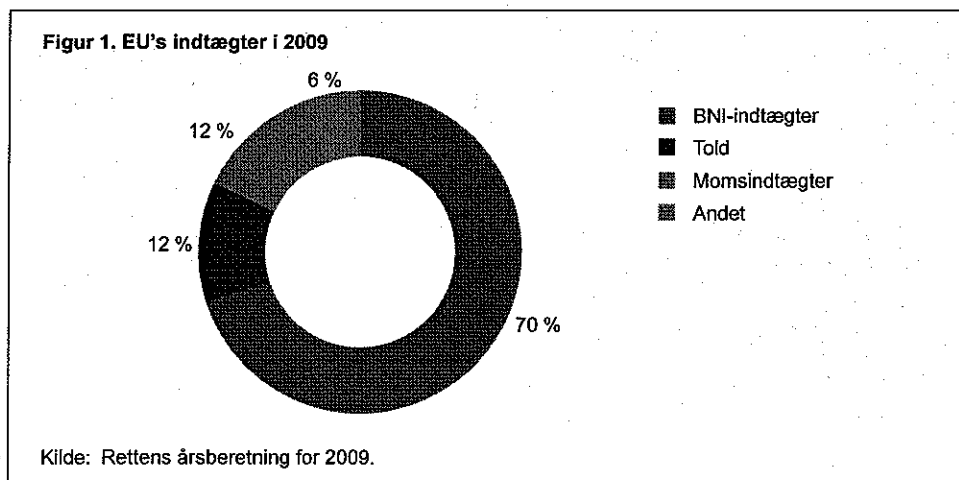
RN SEKR03/10

I. Indledning og EU's indtægter og udgifter i 2009

1. Den 9. november 2010 afgav Den Europæiske Revisionsret (Retten) sin årsberetning og revisionserklæring for regnskabsåret 2009. I dette notat orienterer jeg Statsrevisorerne om udvalgte dele af Rettens årsberetning, herunder revisionserklæringen og de væsentligste konklusioner. Desuden orienterer jeg om den nyeste udvikling inden for revision og forvaltning af EU-midler. Notatet indledes med en oversigt over EU's indtægter og udgifter som baggrund for min efterfølgende orientering om resultaterne af Rettens revision.

EU's indtægter i 2009

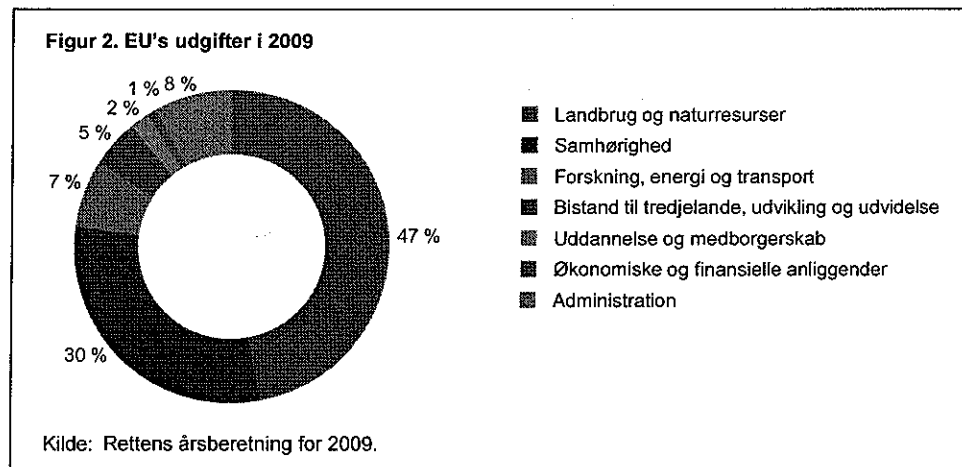
2. EU havde i 2009 indtægter på i alt 117 mia. euro, svarende til 874 mia. kr. Fordelingen af indtægterne på forskellige indtægtskilder fremgår af figur 1.

Det fremgår af figur 1, at hovedparten af EU's indtægter er BNI-indtægter, der beregnes som en fast procentdel af bruttonationalindkomsten (BNI). Dernæst er de væsentligste indtægtskilder told og moms.

EU's udgifter i 2009

3. EU havde i 2009 udgifter for i alt 118 mia. euro, svarende til 882 mia. kr. Fordelingen af EU's udgifter på forskellige udgiftsområder fremgår af figur 2.

Det fremgår af figur 2, at lige under halvdelen af EU's udgifter går til området "Landbrug og naturressurser", som hovedsageligt udgøres af EU's landbrugsstøtte og støtte til udvikling af landdistrikter. Det næststørste udgiftsområde er "Samhørighed", som består af EU's strukturpolitikker (Regionalfonden, Socialfonden mfl.).

"Landbrug og naturressurser" og "Samhørighed" udgør mere end $\frac{3}{4}$ af EU's udgifter og forvaltes ved delt forvaltning i samarbejde mellem Europa-Kommissionen (Kommissionen) og de enkelte medlemslande. Kommissionen har det overordnede ansvar for, at budgettet gennemføres korrekt, men det er medlemslandene, der udvælger og kontrollerer støtteberettigede projekter og udbetaler pengene til de endelige støttemodtagere.

4. Danmark er nævnt i Rettens årsberetning for 2009 i nogle generelle tabeller om EU's indtægter og udgifter og i en tabel, hvor det fremgår, at Danmark er opført med 5 momsforbehold pr. 31. december 2009. Desuden fremgår det af et bilag til årsberetningen, at overvågnings- og kontrolsystemerne i Danmark for Den Europæiske Socialfond er effektive.

Retten omtaler i sin årsberetning ikke den revision af EU-midler, der foretages af medlemslandenes rigsrevisioner.

II. Rettens årsberetning og revisionserklæring for 2009

Rettens revisionsmetode

5. Retten afgav den 9. november 2010 sin årsberetning og revisionserklæring for regnskabsåret 2009 til Europa-Parlamentet (Parlamentet) og Rådet for Den Europæiske Union (Rådet). Rettens årsberetning for 2009 indeholder resultaterne af Rettens finansielle revision, mens Rettens forvaltningsrevision rapporteres i særberetninger, der afgives løbende. Siden sidste årsberetning har Retten afgivet 13 særberetninger.

6. Rettens årsberetning indgår i Parlamentet og Rådets dechargeprocedure, som er en politisk vurdering og godkendelse af Kommissionens og de øvrige EU-institutioners forvaltning af EU-budgettet. Siden 1994 har årsberetningen omfattet en revisionserklæring (Déclaration d'Assurance, som forkortes DAS). Revisionserklæringen indeholder Rettens overordnede vurdering af, om EU's indtægter og udgifter er:

- opført nøjagtigt i Kommissionens regnskaber (regnskabernes rigtighed)
- indgået i eller udbetalt fra Kommissionens regnskaber på lovlig og formelt rigtig vis (de underliggende transaktioners lovlighed og formelle rigtighed).

7. Retten anvender den såkaldte DAS-metode ved sin revision. Kernen i metoden er en sikkerhedsmodel, der angiver graden af sikkerhed, som kan opnås fra 2 hovedkilder:

- *Systemrevision* af overvågnings- og kontrolsystemerne i Kommissionen, medlemslandene og tredjelande. Formålet er at undersøge, om systemerne virker efter hensigten og forebygger, påviser og korrigerer fejl ved opkrævning og udbetaling af EU-midler.
- *Substansrevision* af betalinger til og fra Kommissionen, som Retten udvælger ved en tilfældig repræsentativ stikprøve af transaktionerne. Udvalgelsen af transaktioner til kontrol sker ved Rettens specifikke stikprøvemetode – den såkaldte pengeenhedsstikprøve, hvor den enkelte betaling identificeres og kontrolleres helt ned til den endelige støttemodtager, ofte ved revisionsbesøg på stedet.

Retten kan desuden anvende de årlige aktivitetsrapporter og erklæringer fra Kommissionens generaldirektører og andre revisorers arbejde som supplerende kilder i sin revision.

Rettens revisionserklæring for 2009

8. På baggrund af revisionen af EU's regnskaber for 2009 har Retten følgende hovedbudskaber i sin revisionserklæring:

Regnskabernes rigtighed:

- EU's årsregnskab for 2009 er i alt væsentligt retvisende, og Retten kan således for 3. år i træk give en blank erklæring uden forbehold om regnskabernes rigtighed.

De underliggende transaktioners lovlighed og formelle rigtighed:

- Retten vurderer, at fejlniveauet samlet set igen i år er blevet reduceret, og at forvaltningen af EU-midlerne fortsat udvikler sig positivt. Denne vurdering baseres dog på, at der på nogle udgiftsområder forekommer færre fejl, mens der på andre er sket en stigning i fejlførekosten, og det er samlet set Rettens vurdering, at EU's udgifter er væsentligt fejlbehæftede (fejlførekost på mellem 2 % og 5 %).
- Der er ikke konstateret væsentlige fejlførekoster på områderne "Indtægter", "Økonomiske og finansielle anliggender" og "Administrationsudgifter og andre udgifter".
- Der er sket et væsentligt fald i fejlførekosten på området "Samhørighed", men området har dog fortsat en fejlførekost på mere end 5 %.
- Fejlførekosten på "Landbrug og naturressurser" og "Uddannelse og medborgerskab" er til gengæld steget, så der igen er en væsentlig fejlførekost på mellem 2 % og 5 % på disse områder.
- Udgifterne til områderne "Forskning, energi og transport", "Bistand til tredjelande, udvikling og udvidelse" har ligeledes en fejlførekost på mellem 2 % og 5 %.

Tabel 1 viser fordelingen af hovedparten af EU's udgifter og indtægter for 2009 og Rettens vurdering af sikkerheden for forvaltningen af midlerne.

Tabel 1. Rettens vurdering af sikkerheden for forvaltningen af hovedparten af EU's udgifter og indtægter for 2009

Fordelingen af EU's udgifter og indtægter i 2009	Mia. euro	Overvågnings- og kontrolsystemernes funktionsmåde	Fejlforekomst
Landbrug og naturressurser	56,3	Delvist effektive	Mellem 2 % og 5 %
Samhørighed (struktur- og socialfonden mv.)	35,5	Delvist effektive	Over 5 %
Forskning, energi og transport	8,0	Delvist effektive	Mellem 2 % og 5 %
Bistand til tredjelande, udvikling og udvidelse	6,6	Delvist effektive	Mellem 2 % og 5 %
Uddannelse og medborgerskab	2,2	Delvist effektive	Mellem 2 % og 5 %
Økonomiske og finansielle anliggender	0,7	Delvist effektive	Under 2 %
Administrationsudgifter og andre udgifter	8,5	Effektive	Under 2 %
Indtægter	117,3	Effektive	Under 2 %

Kilde: Rettens årsberetning for 2009.

9. "Landbrug og naturressurser" er, som det fremgår af tabellen, det største politikområde i EU (56,3 mia. euro i 2009). Retten konstaterer, at der er sket en stigning i forekomsten af fejl, så området samlet set karakteriseres som væsentligt fejlbehæftet. Det er et tilbageskridt fra sidste år, hvor Retten for første gang kunne give området en positiv erklæring, dog med forbehold for delområdet "Udvikling af landdistrikter". De fleste fejl skyldes ifølge Retten, at landbrugere havde opgivet et for stort støtteberettiget areal.

De seneste års fald i fejlforekomsten på landbrugsområdet har især kunnet tilskrives det integrerede forvaltnings- og kontrolsystem (IFKS), som alle medlemslande nu anvender til at sikre korrekte udbetalinger af landbrugsstøtte. Retten konstaterer imidlertid, at systemets effektivitet forringes af unøjagtige data, ufuldstændig krydskontrol og utilstrækkelig opfølgning på usædvanlige forhold. Retten konkluderer således også, at overvågnings- og kontrolsystemerne på området højst er delvist effektive.

Retten gentager desuden sin anbefaling fra tidligere år om at forenkle det komplekse regelgrundlag på området "Udvikling af landdistrikter".

10. "Samhørighed" udgør det næststørste politikområde i EU (35,5 mia. euro), og Retten har gennem årene dokumenteret meget høje fejlforekomster på dette område. Retten konstaterer, at der i 2009 er sket et væsentligt fald i fejlforekomsten på området, men Retten vurderer dog fortsat, at fejlforekomsten er på over 5 %. Ifølge Retten skulle mindst 3 % af de udgifter, som medlemslandene fik refunderet fra EU, ikke have været refunderet. Det er dog også et fald fra sidste år, hvor Retten vurderede, at mindst 11 % af udgifterne ikke skulle have været refunderet. De vigtigste årsager til fejl er, at støttemodtagerne medtog omkostninger, der ikke var støtteberettigede, og overtrædelser af udbudsreglerne for indkøb af varer og tjenesteydelser.

Retten bemærker, at medlemslandene bærer hovedansvaret for forvaltningen af udgifterne til "Samhørighed", og konstaterer, at mindst 30 % af de fundne fejl burde have været korrigeret af medlemslandene selv. Retten anbefaler derfor Kommissionen at overvåge, om forvaltnings- og kontrolsystemene fungerer effektivt i medlemslandene, og at opfordre de nationale myndigheder til strengt at anvende de gældende korrektionsmekanismer, inden de attesterer udgifter til Kommissionen.

11. Jeg har noteret mig, at Retten igen i år har afgivet en blank erklæring uden forbehold om regnskabernes rigtighed. Ifølge Retten er der igen i år sket en generel forbedring i forvaltningen af det samlede EU-budget og særligt inden for "Samhørighed". Der er dog stadig mere end 5 % fejl på dette væsentlige politikområde, og der er endnu lang vej, før fejlforekomsten når ned på et acceptabelt niveau. Jeg har desuden noteret mig, at fremskridtet på området "Landbrug og naturressurser" fra sidste år ikke har kunnet fastholdes i år. Samlet set kan det konstateres, at Retten for 16. år i træk har givet EU's regnskaber en negativ påtegning på flere væsentlige områder.

III. Udvikling inden for revision og forvaltning af EU-midler

12. Rettens årsberetning blev i år som noget nyt sendt til orientering for Folketinget og de øvrige nationale parlamenter i EU. Dette følger af protokol nr. 1 til Lissabontraktaten, som omhandler de nationale parlameters rolle i EU. Protokollen tilskynder parlamenterne til i højere grad at deltage i EU's aktiviteter og fastsætter bl.a., at en lang række dokumenter skal sendes direkte til parlamenterne, herunder Rettens årsberetning, Kommissionens lovgivningsprogram, høringsdokumenter mv.

Jeg agter som hidtil at orientere Statsrevisorerne og Folketinget om Rettens årsberetning og senere om Parlamentets dechargebeslutning i notater.

13. Kommissionen fremsatte den 28. maj 2010 et forslag til ændring af finansforordningen for EU's almindelige budget. Finansforordningen indeholder reglerne for den økonomiske forvaltning, kontrol og revision af gennemførelsen af EU's budget. Kommissionen foreslår en række ændringer i reglerne med det formål at forbedre og forenkle forvaltningen og kontrollen med EU-midlerne. Kommissionen ønsker, at forslaget kan blive vedtaget ved udgangen af 2011, så de nye regler kan træde i kraft den 1. januar 2012.

Af særlig interesse er bl.a. Kommissionens forslag om at lade Parlamentet og Rådet fastsætte niveauet for en "acceptabel fejlrisiko" for hvert politikområde under hensyntagen til omkostningerne ved kontrollen, risikoen for fejl og fordelene ved politikken. Dette vil betyde, at der på nogle områder fastsættes en acceptabel risiko over den væsentlighedsgrænse på 2 %, som Retten anvender på alle områder.

Desuden foreslår Kommissionen at harmonisere den administrative struktur vedrørende delt forvaltning i medlemslandene, herunder at indføre krav til medlemslandene om at afgive en årlig forvaltningserklæring med en uafhængig revisionsudtalelse for alle områder med delt forvaltning.

Jeg vil følge forhandlingerne om forslaget i Rådet og Parlamentet og orientere Statsrevisorerne nærmere om forslaget, når resultatet af disse forhandlinger tegner sig klarere.

14. Både Lissabontraktatens konsekvenser for EU's nationale parlamenter og rigsrevisioner og det nye forslag til ændring af finansforordningen blev drøftet af EU's rigsrevisorer på det årlige EU-Kontaktkomitémøde, der blev afholdt i Luxembourg i oktober 2010.

15. Finansministeriet har – som det fremgår af beretning nr. 17/2009 om revisionen af EU-midler i Danmark i 2009 – opstillet en oversigt i statsregnskaberne for 2008 og 2009 over de bidrag, som Danmark har betalt til EU, og de indtægter, som Danmark har modtaget fra EU. Rigsrevisionen finder det væsentligt, at der snarest muligt udarbejdes et egentligt konsolideret EU-regnskab for Danmark, og Finansministeriet har givet tilsagn om, at ministeriet inden for få år forventer at have udarbejdet et konsolideret EU-regnskab.

IV. Sammenfatning

16. Rettens årsberetning for 2009 viser overordnet set, at Retten vurderer, at forvaltningen af EU-midlerne fortsat udvikler sig positivt. Retten har for 3. år i træk givet en blank erklæring om EU-regnskabernes rigtighed, og den samlede fejlforekomst i de underliggende transaktioner er faldet igen i år. Antallet af fejl inden for "Samhørighed" er dog stadig højt, og de seneste års fald i fejlforekomsten inden for "Landbrug og naturressurser" er vendt, så Retten igen i år har givet området en negativ erklæring.

17. Retten har i sin årsberetning ikke omtalt den revision af EU-midler, der foretages af rigsrevisionerne i EU's medlemslande. Efter min vurdering ville det styrke Rettens revision, hvis den også byggede på rigsrevisionernes arbejde. Hvis Retten samarbejdede med rigsrevisionerne, ville Rettens vurdering af forvaltningen af EU-midler i medlemslandene således blive styrket. Et sådant samarbejde ville styrke såvel Retten som de nationale rigsrevisioner.

18. Retten har som noget nyt i år sendt sin årsberetning til Folketinget som følge af Lissabonkontraktens bestemmelser om at fremme de nationale parlamenters deltagelse i EU-samarbejdet. Jeg agter dog som hidtil at orientere Statsrevisorerne om Rettens årsberetning og om Parlamentets dechargebeslutning.

19. Kommissionen har desuden fremlagt et forslag om ændring af EU's finansforordning, som indeholder en række væsentlige nye elementer i forvaltningen af EU-midler. Jeg vil følge forhandlingerne om Kommissionens forslag til ændring af finansforordningen og orientere Statsrevisorerne om relevante nye udviklinger.

20. Jeg vil desuden orientere Statsrevisorerne om Finansministeriets arbejde med at udvikle et konsolideret EU-regnskab.

Jeg vil ligeledes fortsat holde Statsrevisorerne orienteret om den generelle udvikling inden for revision og forvaltning af EU-midler og herunder orientere om resultatet af Parlamentets dechargeprocedure i et notat, som jeg forventer at afgive i løbet af foråret 2011.

Henrik Otbo

